

**Співець поліського
краю**

**КЗ "Березнівська міська публічна бібліотека"
Березнівська центральна бібліотека**

Співець поліського краю

**(75 років від дня народження
Бориса Тимофійовича Боровця)**

Біобібліографічний нарис

2024

УДК 908:011]821.161.22«19/20»(477.81)

С 71

Співець поліського краю : біобібліографічний нарис до 75 річчя від дня народження Б.Т. Боровця : / Березнівська центральна бібліотека ; уклад. О. І. Гурин. – Березне, 2024. – 32 с.

Біобібліографічний нарис, приурочений 75-річчю від дня народження відомого поета, прозаїка, публіциста, журналіста Бориса Тимофійовича Боровця.

Видання включає матеріали про життя і творчість письменника, бібліографічний список виданих творів, публікації в періодичних виданнях.

Нарис рекомендований учням загальноосвітніх шкіл, студентам, бібліотечним працівникам, викладачам літератури та всім, хто цікавиться літературною Березнівщиною.

Біографічна довідка

*Своїх пісень я ще не виспівав,
Не вичерпав свого життя до дна.
Тривожним деревом стою над виспою,
Надії й спомини – моя рідня.
Все, що було й що буде – не клену його,
Бо в цьому смисл одвічний і простий:
Корінням спраглим виростать з минулого,
А кроною – у завтрашнє рости.*

*Боровець Б. Т. 65 на 65 : поезії
/Б. Т. Боровець. – Рівне : Лапсюк В. А., 2013. – С. 97*

3 січня 2024 року наш земляк, письменник, який майже двадцять п'ять років був головним редактором газети «Надслучанський вісник» Борис Боровець святкує славний ювілей 75 років. Він добре відомий в літературних та читацьких колах Рівненщини та України, його поетичні та прозові твори завоювали популярність у широкого загалу книголюбів. Перу члена Національних спілок письменників та журналістів України Бориса Тимофійовича Боровця підвладні поезія, проза, драматургія, він вправний есеїст, публіцист, дослідник-документаліст, перекладач.

Боровець Борис Тимофійович народився 3 січня 1949 року в селі Яцьковичі Березнівського району Рівненської області.

Закінчив філологічний факультет Рівненського педінституту, згодом здобув журналістську освіту.

1991 -2015 рр. працював головним редактором березнівської районної газети «Надслучанський вісник».

Автор поетичних збірок: «На берегах печалі» (1993), «Перехресні дороги» (1995), «Пророчий знак полів» (1998), «Голос трави» (1999), «Поліття» (2007); «65 на 65» (2013); повісті «Фанат, або Хроніка одного життя» (2000, 2015); романи «Загида» (2016), «Омана» (2020); книги малої прози «Завія» (2018); драми «На своїй землі» (2008); літературно-публіцистичних роздумів (у співавторстві з А. Кондратюком) «Поклик творчості. Бесіди про літературу і життя» (2003); нарисів «Леонід Куліш-Зінків. Літературний портрет» (2002), «Петро Велесик. Літературний портрет» (2003), «Михайло Янковський у документах, віршах і листах» (2010), «Поліссям народжене слово. Літературні портрети» (2012), «У пам'яті і в серці. Есеї, листування»; Лауреат Рівненської обласної літературної премії ім. Світочів (2014). Збірка поезій «65 на 65» визнана кращою книгою Рівненщини 2016 року.

Член Національних спілок письменників, журналістів і краєзнавців України.

Про те, що у серці визрівало роками

Ім'я нашого земляка, письменника Бориса Боровця, який майже двадцять п'ять років був головним редактором «Надслучанського вісника», добре відоме в літературних та читацьких колах Рівненщини і України, його поетичні та прозові твори завоювали популярність у широкого загалу книголюбів.

Сьогодні ми пропонуємо читачам «НВ» інтерв'ю із Борисом Тимофійовичем про те, як він працює над своїми

творами, словом, спробуємо заглянути на його літературну кухню.

- *Борисе Тимофійовичу, почнемо нашу розмову з того, де і коли пролягла твоя стежечка до джерела літературної творчості, і якими були твої перші поетичні чи прозові спроби?*

- Сталося те «нещастя» зі мною на першому курсі Рівненського педінституту, куди вступив на навчання після закінчення Балашівської середньої школи. А говорю про «нещастя» услід за молодим на тоді, але відомим уже в Україні, одеським поетом Валентином Морозом, до якого поніс свої перші поетичні спроби і від якого почув таку сентенцію: не кожна мати віддасть сина в поети, щоб у нього в тридцять років посивіла голова. Тоді ж на своїй щойно виданій збірочці у дарчому написі поміж іншим він побажав мені «... і каторжної долі поета». Звісно, таку оцінку поетичної праці можна сприйняти як надмірну гіперболізацію, але, погодься, Павле Трохимовичу, як мовиться, в кожному жарті є лише доля жарту. Все інше-суцта правда.

Так ото в перші місяці навчання викладач Микола Кузьменко, котрий читав нам курс давньої української літератури, запросив першокурсників на заняття інститутської літературної студії, якою він також опікувався. Разом з іншими пішов і я. Починав з прозових речей - новел, етюдів, згодом вдався до віршування. Серед студійців були літературні «метри», імена яких звучали й поза інститутськими стінами, були й «неофіти», схожі на мене. Але не було зверхності, зазнайства одних перед іншими. Збиралися обговорювали написане товаришем, на повному серйозі критикували, давали свої поради, поза студією вільнодумували, читаючи Симоненка, Дзюбу, інших авторів, позацензурні твори яких привозив брат літстудійця-однокурсника, що навчався у Львові. Зустрічалися з рівненськими школярами, виїздили в райони, виступали на обласному радіо, друкувалися в обласних газетах (якраз тоді з січня 1967 року окрім «Червоного прапора» стала виходити молодіжна «Зміна»). Усе те додавало бажання писати, й набувався творчий досвід.

- *Як мені відомо, ти не поспішав оприлюднювати творіння своїх юних та молодих літ. Це була природна скромність чи невпевненість у своїх творчих можливостях? Я особисто вперше прочитав поезії молодого вчителя Голубненської школи Бориса Боровця на сторінках тодішньої районної газети «Ленінським шляхом» дець приблизно на початку сімдесятих років минулого століття. Вони мене приємно вразили своєю оригінальністю та довершеністю. Мені здається, що ти вже тоді був не традиційний поет-початківець, а досить вправний віршотворець.*

- Вдячний, звичайно, за таке сприйняття написаного мною, хоч сам я критично ставлюся до нього. Я й справді був і залишився віршотворцем, а хотілося стати поетом... І коли самокритично оцінював написане, - надовго замовкав. Та ще й інституції, в яких випало працювати після нетривалого вчителювання та кореспондентом- організатором районного радіомовлення, а саме з такої тепер уже архаїчної посади, як пам'ятаєш, починав я свій шлях у журналістику, де спонукали до творчості.

До слова, така ось ілюстрація. На понеділковій нараді при «розборі польотів» керівник розповідає: «Іду вчора Березним, а наш працівник із жінкою попід ручку прогулюється...». І все те мовиться так осудливо, наче той працівник у свій законний вихідний зробив хтозна який переступ, прогулявшись вулицею містечка із законною дружиною. А що було б, якби я взяв і оприлюднив вірша хоча б з такими рядками:

Свого чекання ніжну шаль
Накину я тобі на плечі.
Забудьмо завтрашню печаль
У цей чудовий теплий вечір...
Тому-то й писалося інколи, що хлібороб працює,
... Трудом уносячи роздолу піль
Свої комуністичні внески.

- *Минали роки і навіть десятиліття, а ти, Борисе Тимофійовичу, як літератор перебував у «підпіллі», в періодиці мало хто бачив публікації твоїх віршів. Лише на початку дев'яностих ти врешті «вибухнув» досить потужно і плідно. Одна за одною побачили світ твої поетичні збірки. На них з'явилися гарні відгуки не тільки пересічних шанувальників віршо-*

ваного слова, але й професійних літераторів. А потім, логічно, тебе прийняли у члени Національної спілки письменників України.

- То був час, коли Україна стала незалежною, впали ідеологічні загати, у підпирання яких і самому, за службовими обов'язками, випало внести дешифру... Словом, як тоді написалося про 24 серпня 1991 року, настав

День високий і врочистий,
Пахнуть в полі полини,
Душі повні благовістом,
Винуваті й без вини.
Йде оновлення в народі,
У серцях моїх краян,
Бо на заході й на сході
Щедрим збіжжям визрів лан...

Визрів і я до того, щоб, як ти кажеш, «вибухнути» тим, що накопичувалося роками... - *Всі ми, традиційно, виховувалися і формувалися на творчості відомих авторів. Хто для тебе є літературними кумирами, які зробили на тебе позитивний вплив?*

- Я вже говорив, що перші мої прозово-поетичні писання належать до років студентства. Але засів, як я сьогодні розумію, зроблений був ще раніше. У нашій Яцьковицькій восьмилітці вчителював Андрій Яворський. І от уяви собі: приходять районна газета, а там - його вірші! А потім ще й ще... То було таке подивування, як сказав би незабутній Андрій Кондратюк, що запа-ло в пам'ять на все життя. То ж не поет із книжки, а «живий», з яким бачишся чи не щодень.

На жаль, ті його поетичні спроби так і залишилися спробами, і сьогодні я не можу оцінити їх художню вартість, як, зрозуміло, не міг оцінити й тоді. Переїхавши вчителювати десь під Рівне, він пропав з мого поля зору як поет. Але, повторюся, враження від тодішніх його публікацій посіялися в мені, щоб, очевидно, згодом прорости тим, чим вони проросли.

Був у мене і товариш-однокласник Василь Романович, який непогано віршував, публікувався в нашій районці, але згодом теж «заглох». Шкода, що після школи він не потрапив у творче товариство однодумців, як це сталося зі мною.

Це, так би мовити, спогад про підсвідому спонуку до писання, а якщо визначатися з «кумирами», то, мені здається, що на моє віршування справили вплив Єсенін і Драч. Мої перші спроби писання віршів належать до того періоду, коли твори Єсеніна виходили із забуття-заборони й набули величезної популярності. Тоді ж стрімко й напористе увиходив у літературу й Драч зі своїм «Соняшником» та «Баладами буднів» (пригадуєш «Баладу про випрані штани», яка була на устах усіх, причетних до літератури, - шанувальників молодого поета і його хулителів?). Два, здавалося б, несумісних за тематикою і стилем письма поети. Перший - елегійно-занепадницький, як зневажливо характеризувала його офіційна критика, другий - рвійний, якому стало тісно в рамках як соціалістичного змісту, так і усталеної форми віршотворення. За що теж отримував «на горіхи» від тих же ортодоксальних критиків. Але в обох приваблювало мене оригінальне бачення світу і спосіб відтворення його в художніх образах.

Однак, як мовиться в народі, далеко куцому до зайця. Щоб читачеві нашої розмови стало зрозуміліше, хто тут «куций», а хто «заєць», вдамся в етимологію першого слова, адже сьогодні «куций» асоціюється із зайцем, і якщо буквально сприймати мовлене, то виходить якась нісенітниця: далеко зайцю до зайця. Насправді ж колись «куцим» називали мисливського собаку, який повільніший від зайця, бо він тільки бігає, а заєць ще й стрибає, тому в погоні за зайцем куций завжди відставав. Отож і хотілося б наздогнати «зайців», але коли вродився «куцим» і не здатен «стрибати», то ним і звичуєш. А тут пробуєш угнатися не за якимись простими зайцями, а справжніми літературними зубрами (уяви собі, зубр теж стрибає)...

... А ще потрапила мені до рук у ті часи книга американського поета Волта Вітмена «Листя трави» і... на все життя. Поет став для мене недосяжним взірцем, як треба писати.

- *Хочу плавна перейти до з'ясування особливостей твоєї, Борисе Тимофійовичу, літературної кухні, на якій творилися і творяться власні поезія і проза. Найперше, хочу запитати: коли тобі найпродуктивніше і найлегше пишеться? Вранці, вдень, ввечері чи вночі? І*

яка пора року найбільш надихає письменника Бориса Боровця на літературну творчість? І ще. Нерідко доводиться читати інтерв'ю з відомими вітчизняними і зарубіжними письменниками, у яких вони зізнаються про те, що їх стимулює до активного творчого процесу. Одні перед тим, як сісти за письмовий стіл «заправляються» спиртним, вживають каву, чай, ще інші - постійно палять цигарки. Чи ти теж використовуєш якісь засоби для загострення і пожвавлення творчої думки?

- Щодо віршів, то вони народжуються незалежно від пори доби чи року. Для мене тут важливе осяяння якоюсь подією, чиєюсь фразою, спостереженням за природою, оточуючими. З'являється рядок, довкола якого крутиться-вертиться думка, за ним ще один, за ним ще. Ходиш, спілкуєшся з кимось, сидиш на якійсь черговій нараді, а вони в'яжуться один до одного... Особливо продуктивно це відбувається, коли їдеш в автобусі на невелику відстань та ще й тобі повезло - поруч немає балакучого сусіда чи сусідки, а змінювані пейзажі за вікном, залежно від того, яскраві вони чи сумні, накладають на твоє думання відповідні настрої. А ті вже настрої породжують відповідні слова, образи, які найточніше, найнесподіваніше мають відтворити твоє внутрішнє світовідчуття і сприйняття довколишньої дійсності. Інколи рядки народжуються на одному подихові, інколи в тривалих болісних потугах... Може, їх, ті тривалі потуги, і мав на увазі згадуваний Валентин Мороз, говорячи про «каторжну долю поета»?.. Та ще долю тих, хто прагнув залишатися самим собою, не пливати услід за суспільно-політичною течією, визначеною генеральною лінією, і насправді таки ступив на каторжну стежку...

Але таких було небагато, сказано ж бо: «Багато покликаних, та мало обраних» (Мф. 22, 14). Це вже потім чи не кожен став похвалитися, що й він тримав дулю в кишені.

Ще складніше з прозою. Тут уже потрібні осидлості, усамітнення на декілька днів, а то й тижнів, щоб ніхто й ніщо не відволікало від того, про що пишеш, переселитися в суспільно-політичну й побутову атмосферу, в якій живуть твої герої, перебувати зображуваними подіями разом з ними...

Щодо перерахованих тобою стимулів, то ніколи не слугували вони мені як збуджувачі творчої уяви.

Мене особисто, сподіваюся, що й інших читачів, цікавить те, скільки часу ти, Борисе Тимофійовичу, витратив на написання романів «Загиблий» та «Омана»? А також, як довго і де збирав історичні факти для творення книги «Михайло Яцковський у документах, віршах і листах»? Бо переконаний, що письменницька робота буває важкою і навіть виснажливою, коли автор бажає написати достовірний і хвилюючий твір.

- Перші рядки «Загиблий» написав у січні 2004 року, вийшов друком роман у 2016. Тобто працювалося над ним до засилки в друк, вважаю, 12 років. Звісно, в цьому проміжку були перерви-тижневі, а то й кількомісячні. Матеріал же для роману накопичувався усе дотодішнє життя. На «Оману» потратив два-три роки, писався роман, коли вже перейшов на пенсійні хліба, отож міг розпоряджатися своїм часом, як хотілося. Матеріал, що ліг в його основу, теж збирався десятками років.

Про Михайла Яцковського вперше я почув від відомого рівненського краєзнавця Григорія Дем'янчука. Згодом він надрукував матеріал про Яцковського в нашій районній газеті, планував приїхати в район і разом походити стежками й дорогами, які топтав колись наш талановитий земляк. Та не судилося, Григорій Семенович передчасно помер. І тоді я пішов тими стежками й дорогами самостійно, орієнтуючись на віхи, розставлені Дем'янчуком. Чимало документів, листів та оригінальних творів свого односельця віднайшов у Львівській науковій бібліотеці ім. В. Стефаника, в обласному архіві, краєзнавчому музеї в пригоді став і Інтернет. До зібраного додав свій коментар, отак і сформувалася книга-нарис про людину, іменем якої й названо село.

- А зараз традиційне запитання: хто є першим читачем і критиком твоїх щойно написаних творів?

- Як правило, редактор книги, якщо річ виходить окремим виданням. Зокрема, перші збірки редагував мій однокурсник, згодом керівник редакційно-видавничого відділу тодішнього облполіграфвидаву Петро Цецик, редагували мої книги також рівнянин Степан Бабій і киянин Дмитро Головка, які й рекомендували мене у Спілку (третю рекомендацію дав Андрій

Кондратюк). Моїми редакторами були також науковці Степан Шевчук та Ярослав Поліщук, письменники Петро Велесик, Євген Цимбалюк, Надія Ярмолук, Володимир Шовкошитний, за що я їм щиро вдячний. Цілий ряд книг благословив у світ Євген Шморгун, з яким ще зі студентських літстудійних літ підтримую тісні творчі стосунки і якого вважаю своїм літературним наставником. Нетривалим було моє колегування з тернопольянином Петром Сорокою, який хоч і не першим читав написане мною, але його професійна оцінка уже виданого багато для мене важила і важить. Земля йому пером!

Чимало моїх творів уперше з'явилося на сторінках районки, отож першими їх читачами стали передплатники газети. А перед тим - колеги-журналісти та технічні працівники редакції, котрі готували їх до друку. Вдячний їм, а також тобі, Павле Трохимовичу, і редакторці Надії Миколаївні за слушні зауваження і поради, висловлені після прочитання рукописів «Заглади» і «Омани».

- / *насамкінець, хочу почути відверте зізнання письменника Бориса Боровця про те, що він відчуває, коли врешті завершує написання нового твору, і в ту мить, коли тримає в руках примірник своєї щойно виданої книги?*

- Відчуваю повне спустошення і навіть якусь відразу до написаного. Скільки б разів не перечитував рукопис, стільки ж разів беруся щось правити. А ще ж він проходить через руки редактора, коректора... Однак, коли отримую щойно видану книгу, мені здається, що в ній і те не так, і те краще було б сказати-написати по-іншому... Прикро, але виправити щось уже неможливо. Отож, щоб не нервуватися, натрапивши на якусь недоречність, видану книгу не перечитую. Сподіваюся хіба на одне: розумний читач хоч і помітить ту недоречність, але сприйме її з розумінням. А ще бере острах: чи потрібна взагалі комусь моя писанина, чи не пошкодує читач, що потратив на неї свій дорогоцінний час?

- *Дякую тобі, Борисе Тимофійовичу, за таку щирю і цікаву розмову. Бажаю гарного здоров'я, нових творчих знахідок, цікавих сюжетів, прихильності читачів і ще багато років плідної літературної праці.*

- І тобі того ж. А ще бажаю «Надслучанському віснику» гарного тиражу і гарних публікацій. В тому числі й літературних творів земляків, читаючи які у якомусь селі якийсь школяр чи школярочка й собі загоряться бажанням писати. І, може, згодом хтось із них виросте справжнім письменником, який стане окрасою української літератури.

Інтерв'ю взяв Павло РАЧОК.

Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2020. - № 32/6 серп./ - С. 6

СЛОВІДЬ СЕРЦЯ

Як людину лагідну, уважну до чужих проблем і чужого горя, я знаю Бориса Боровця давно. Але тільки недавно дізнався, що він пише вірші. На прочитання свій рукопис Борис Тимофійович передавав несміла, із тим характерним хвилюванням, що часто є промовистою ознакою справжності у творчості.

У багатьох віршах автор із висоти сьогодення, у фокусі власного сумління осмислює дні минулі, й гостра «провина безневинна» мимоволі обпікає серце ліричного героя. Слова Антуана де Сент-Екзюпері: «Ми не вимагаємо безсмертя, але нам нестерпно бачити, як учинки й речі раптово втрачають свій глузд», поставлені епіграфом до одного вірша, либонь, найточніше передають подібні настрої і душевні стани.

Автор залюблений ц свій край тихою, з ознакою смутку, любов'ю. Поетичні знаки рідної землі завважує око і ловить душа в довколишніх пейзажах, у явищах природи, у безперервній змінюваності барв і звуків:

Одвічний пошук — мов пекельна мука — Співзвучного своїм надіям звука.

І те, що потяг «рветься на простір, у села заснулі», а зупинивсь серед міських мурів, будить тугу.

Колись кимось зронене «Найжорстокіші люди — діти» так довго не полишає серця ліричного героя. А рівночасно й читача змушує замислитись.

У збірці вміщені також переклади поезій Бертольта Брехта (Німеччина), Євгенія

Винокурова, Роберта Різдественського, Миколи Тряпкина, Якова Козловського (Росія), Аркадія Куляшова, Василя Зуйонка, Сергія Панізніка, Миколи Федзюковича, Юрка Гаврука (Білорусія).

Вірші Бориса Боровця містять той заряд інтелектуальності, що в багатьох моментах творить красу думки.

*Андрій КОНДРАТЮК,
член Спілки письменників України.*

Роздуми над книгою Бориса Боровця «Завія»

Борис Тимофійович БОРОВЕЦЬ - поет, прозаїк, публіцист, журналіст. Впродовж своєї літературної діяльності видав шістнадцять книг: поетичних "На берегах печалі" (1993), "Перехресні дороги" (1995), "Пророчий знак полів" (1998), "Голос трави" (1999), "Поліття" (2007), "65 на 65" (2013); прозові "Фанат, або хроніка одного життя" (2000-2015), драма "На своїй землі" (2008), роман "Загибля" (2016); літературно-публіцистичні та дослідницькі "Поклик творчості" (2003), "Михайло Яцковський у документах, віршах та листах" (2010), "Поліссям народжене слово" (2012), "У пам'яті і в серці" (2015).

Зі своїми літературно-критичними статтями виступає в періодиці, редактор книг багатьох авторів. Борис Боровець є лауреатом обласної літературної премії ім. Світочів (2014), член Національних спілок письменників і журналістів України. Така коротка анотація чималої його літературної діяльності.

Нещодавно вийшло з друку нове видання "Завія" (2018). Це - повістини, оповідання, округлині, силуети, сповнені переживаннями, пристрастями, вірою в добро і милосердя, та відгуки на літературну творчість інших авторів, вже добре відомих і ще невідомих.

Хочу висловити свої враження від змісту "Завії" як читачка і поділитись своїми думками.

Насамперед мені дуже до вподоби художнє оформлення книги. Сіро-синьо-голубуватий фон, на тлі якого крізь сніжинки просвітлюється сонце. А майже в центрі картинки чудовий мереживний куш. Є такий вислів: "Якщо людина крізь голі гілки дерев бачить красу, то вона щаслива". Отож крізь гілочки куша проглядається вічна краса Божого творіння - природа. Також вражають графічні замальовки художника Миколи Новачка.

Книга структурована за такими розділами - "Провінційні історії", "Округлині буднів" і "Літературні силуети".

Збірка починається з повістини "Стежки-дороги Петра Заставного". Автор розповідає про запального і беручого кореспондента, що докопувався до істини у віддаленому закутку Волинського Полісся. Йому, вихідцю із українських степів, було цікаво побувати у поліському краї Соснополля. З напругою розгортається драматична доля сміливої і винахідливої Марії Сергіївни Кудикіної, її героїчні вчинки в часи воєнного лихоліття, мелодраматична історія самітнього бандерівця і зека, проникнення в повстанські ряди більшовицької агентурної сітки.

Були надто нелегкі часи і важко розібратися в них (бандерівці, бульбівці, мельниківці, корчовики, лісовики, партизани). Поневір'янь, невизначеності, трагедій і драм було чимало.

Автор дуже тонко наводить читача на роздуми, самоаналіз, самооцінки. Він яскраво змалював образ Петра Заставного, бо й сам журналіст, працюючи спершу в газеті "Ленінським шляхом", а згодом багаторічним редактором "Надслучанського вісника", не один раз попадав в складні перипетії у висвітленні правдивого і таємничого. Повістина і закінчується такими словами: "... примножуючи знання, примножуємо скорботу. Але й просвіщаємося, просвітлюємося, осягаємо, хто ми на своїй землі і яке наше призначення. І, пізнавши правду, стаємо вільними!".

Коли вчитувалася в рядки "Завії", то вже з перших сторінок пригадувала і свою дорогу додому — то поїздом, то попутками, а то просто на своїх двох чи на "МУ-2".

Борис Боровець заставляє мимоволі згадувати ті далекі давні роки, коли маєш один

напрямок, де б ти не був "... напрямком у своє село, до своєї хати...".

Ця психологічна оповідь дуже актуальна в наші дні, коли втрачаються родинні цінності через біготню за фінансовими і матеріальними статками. Суєта -суєт...

Неможливо відірватися від розділу "Окрушини буднів". Це морально-психологічні мініатюри, глибокі і повчальні! Борис Тимофійович досконало володіє психолого-педагогічним спостереженням. Нагадує нам заради чого ми прийшли у цей світ. Ми повинні пам'ятати, що немає більшої сили над ту, яка посіяна в кожному серці.

Окрушини заставляють нас то задуматись над сутністю життя, то обурюють, то викликають щирий сміх: "Як много важить слово", "З народної мудрості". "Ще один зібрався в міністри", "Курйози з прізвищами", "Змінилися часи, змінилися підходи", "Чи варто страждати через дрібницю?" тощо.

В кожній мініатюрі автор віднаходить вирізняване, особливе, глибинне і повчаюче.

З дозволу автора зроблю виписку з округлини "Єдина і найвища цінність і любов". В ній йде мова про квіти. Відбувається якесь єднання поміж людьми і квітами. Бо квіти мають мову, вони нас зачаровують, передають нам свою любов. Багато з них вже стали символами України, роду, батьківської хати:

"... барвінок символізує трійцю: дитинство, зрілий вік, старість; батька, матір, дитя; весну, літо, осінь. Мальви - символ любові до рідної землі, свого народу, до батьківської хати, духовного коріння людини. Мак - символ безконечності й незчисленності зоряного світу, Всесвіту, і водночас, сну і забуття. А також краси та молодості, які швидко та легко осипаються, як макові пелюстки. Волошки - символ ніжної і тонкої душевної краси й чистоти, праведності й святості, скромності й привітності". А чорнобривці давним-давно увійшли в сільський і міський колорит - "... чорнобривців насіяла мати...". Яка щемлива пісня про матусю, про рідний дім!

В третьому розділі "Літературні силуети" Борис Боровець наводить цікаві, маловідомі історії письменників і поетів, яких ми не знали зовсім або ж знали не так багато.

Усе, про що і про кого автор пише, осяяне добротою і лагідним теплом. Він уважно слідкує за літературним процесом у сучасному житті не лише свого краю, а й всієї України.

Вражають визначення літературних силуетів: "Кожен вірш - мов оголений нерв", "Кінь любить овес, а письменник успіх", "Повість, що спонукає до роздумів", "Тут земля мила", "Не кожна мати віддасть свого сина в поети" тощо. Назва - це вже крилатий вислів, який заворожує, спонукає до уважного прочитання. А хто ж він, цей поет, письменник? Яка його роль в літературі? На що він наголошує? Що є головним у людському бутті? Що і кого ми повинні не забувати, пам'ятати?..

Журнал "Дзвін" (№10, 2014 р.) надрукував повість Петра Сороки "Ярмо і тягар" про творчість Тимофія Бордуляка. Новеліст настільки яскравий і самобутній, що його можна поставити в ряд з такими уславленими галицькими і всеукраїнськими новелістами як Марко Черемшина, Василь Стефаник, Лесь Мартович.

Т. Бордуляк у своїх невеликих літературних образках "... дотепно відтворив побут і психологію галицького селянства", так зазначає автор.

Паралельно в цьому ж літературному силуеті "Кінь любить овес, а письменник успіх" Борис Боровець говорить про талановитого українця Петра Сороку, який не один десяток літ філософськи осмислював і оцінював сучасне літературно-суспільне побутування. Вишукана, щемлива лірика високохудожніх оповідань, повістей, есеїв, віршів вражає.

Принагідне хочу сказати, що я читала і перечитувала його літописання "Симфонія Петриківського лісу". Петро Сорока називає ліс і художником, і скульптором, і музикантом, природним храмом. Саме в лісі Петро Сорока гостро відчував присутність живого Бога:

"...В лісі добре тому, що тут ніхто нічого не вимагає від тебе взамін, не хапає за край одягу, і не залазить в душу... Ліс в основі - добрий, бо ліс - це не звірі, комахи і птахи, а дерева. А вони в своїй доброті сягнули повного абсолюту, бо дозволяють робити із собою все, що завгодно, навіть убити, і при тому зовсім не принижуються, чим навчають великої мудрості - жертвовної любові...". Чи не пора задуматись нам, що таке для нас ліс...

Петро Сорока закликав нас пізнати природу лісу, його душу, бо в лісі все живе, проростає, тішить нашу втомлену від суєти душу.

Талановитість у простоті Борис Боровець відзначив і в творчості Дмитра Головка. Події, що вихоплені з щоденної буденності, пульсують з високою художньою напругою. "Журбина криниця" просвітлює і втішає душу і в цьому її висока художня вартість.

Понад тридцять років триває творче знайомство Бориса Тимофійовича Боровця із самобутнім прозаїком - земляком Андрієм Івановичем Кондратюком. Обоє з Березнівщини, залюблені в отчий край.

Ніхто з багатьох літературних критиків не знав і не знає самобутню творчість А. Кондратюка досконаліше, ніж Б. Боровець. Справа не в тому, що обидва земляки і літератори, а в тому, що Борис Тимофійович знає про "... життєві і творчі поневіряння... Як спопеляв і спопеляє своє серце на вогні некрикливої, всепоглинаючої любові до рідної землі, до отчого краю, прагнучи матеріалізувати цю любов у художніх творах, у витворених ним художніх образах...". Його, вражаючи за своєю правдивістю, реальністю романи "Дорога до матері", "Хутір", "Випромінювання любові", "Новели нашого хутора" тощо. І не раз за правду Слова попадав у жорстокі жорна тодішньої більшовицької системи. Тому Б. Боровець гнівно реагує на поодинокі випадки слабеньких літературних критиків ("Бий свій свого").

Поетична творчість Людмили Литвинчук, поетеси з Маринина - небуденне явище ("Кожен вірш - мов оголений нерв"), її вірші передають енергію думок, почуттів, розпачу, що пронизують свідомість читача.

У своїх поетичних акварелях підкреслює гармонію природи і людини:

Цвіте жасмин. І світиться вночі,
І пахне - як *не* пахнув ще ніколи!
Ти говори. Ти тільки не мовчи,
Хоча б тому, що я люблю твій голос.
На скронях сніг... Швидкий у часу плин...
А ти забудь! І сміх посій довкола,
Хоча б тепер, коли цвіте жасмин
І пахне - як не пахнув ще ніколи.

Борис Боровець досить лаконічно, але глибоко визначає внутрішній світ авторки - це суперечності в суспільстві, безжальне руйнування природи, людської душі, моральних устоїв. "... Єдине зігріває: ... займається вже очисна, спопеляюча ватра!". Отож разом з Людмилою Литвинчук "помолімось за Правду, яка возсія, возсія", - так закінчує свою літературну мініатюру Борис Тимофійович.

В книгу "Завія" ввійшли проникливі роздуми про творчість березнівчанки Тетяни Іванівни Марцинюк. Її творчість здебільшого традиційна без "... особливих метафоричних вивертів і ускладнень, подекуди приземлена...". Але ж і в цьому її цінність, бо поезія приземлена, наближена до людини, а все, що йде від землі - животворяще. У поетичних творах Тетяни Марцинюк "...І радощів, і болю, й співчуття, Лиш відчаю... [немає] ... анітрохи".

Борис Боровець підкреслює "...І оті життєстверджувальні мотиви, той оптимізм, котрі домінують над розпачем і смутком, переконають, що препарація часу задекларована і здійснювана поеткою, є не даремною, а мов благодатна злива у спекотний день оживляє думки і вчинки, спонукає до просвітлення і добротворчої дії".

Органічно уживаються у її сонетах, баладах, пісенних текстах звичні римовані строфи й верлібри:

...І на моїм моніторі
Рівну, спокійну, без збоїв
Кардіограму любові
Читайте разом зі мною.

Закликає критик читати збірку поезій Тетяни Марцинюк, щоб серця пульсували в унісон.

І як же не сказати про Павла Рачка! Борис Тимофійович у своєму літературному силуеті "Земляки запрошують у пісню" наголошує, що березнівчанин Павло Рачок півстоліття свого життя віддав районній газеті. Нині в "Надслучанському віснику" є редактором відділу соціально-економічних проблем, виконує обов'язки заступника головного редактора, автор багатьох поетичних збірок. Але він ще є поетом-піснярем. Багато його віршів покладені професійними

композиторами і аматорами художньої творчості на ноти. Це задушевні мелодії, які зігрівають серце і роблять життя кращим.

Нещодавно вийшов у світ пісенник "Запрошення в пісню", в який увійшло 25 пісень Павла Рачка та Володимира Козака. Про їх розмаїту тематику говорять вже самі назви: "Подаруй мені, доленько, пісню", "Сини мої", "День, сповнений любов'ю", "Не покидай мене", "До України"... Це світла, сонячна, прозора мелодика, що опановує і зачаровує серце і душу, викликає порив до життя, до діяльності, до милосердя.

"Щоб не відійшов у забуття"... У цій новелі Б. Т. Боровець зупинився на творчому шляху Анатолія Поліщука. Музичне життя його багатогранне - викладач музичної школи, керівник хорових колективів в районному будинку культури, на підприємствах, в колгоспах, навчальних закладах. Але ще А. П. Поліщук писав гуморески, які вражали своєю свіжістю, оригінальністю поглядів на події і речі. Читачам подобались його гуморески. Якось в "Надслучанському віснику" було надруковано листування Анатолія Павловича з письменником Андрієм Кондратюком. Повірте, відомий в Україні письменник досить високо оцінив епістолярій А. П. Поліщука і "...із кожним місяцем і роком моя сутність наповнювалася усе помножуваною радістю доброго спілкування. Спостережлива, ніжна і мудра душа випромінювала чесність і відкритість...". У своїй книзі "Завія" автор не обійшов і легендарну особистість, організатора українського повстанського руху на Поліссі в роки Другої світової війни Тараса Бульби - Боровця, вихідця з села Бистрині.

В своєму дослідженні "Сторінками життєпису поліського отамана" автор опирався і на архівні матеріали і на загальновідому публікацію "Армія без держави", в якій соромливо оминається в діяльності нашого героя все те, що може зашкодити і кинути тінь. Але це ж важливо кожній людині, тим більше, в яких складних умовах тривало його життя і боротьба. Тому вихід у світ книги київського письменника і журналіста, волинянина за народженням Івана Ольховського (Ольховський І. А. Засновник УПА (1941-1943), сторінки непрочитаного життєпису Тараса Бульби-Боровця. (К.: Редакція газети "Гарт", 2015) викликали жвавий інтерес. Борис Тимофійович залишився приємно враженим після прочитання книги. Бо автор її опрацював вітчизняні і зарубіжні, сучасні і тогочасні архівні першодруки і матеріали. Так що читач, при бажанні, може відшукати першоджерело і переконатися в істинності досліджень. Нерідко І. Ольховський підводить читача до самостійних думок і поглядів і спонукає сформулювати єдино правильний висновок. Він інтригує читача назвами самих розділів: "Боровець Тарас чи Максим?", "Чи був Тарас оунівцем?", "Чи був Тарас платним агентом Абверу?", "Скільки вояків налічувала Поліська Січ".

Книга щедро ілюстрована унікальними фотографіями з партизанського й цивільного життя Тараса Бульби - Боровця. Ще вражають в книзі ксерокопії різних документів, вишукані І. Ольховським в архівах, приватних колекціях, періодичних виданнях в Україні і зарубіжжі. Раджу прочитати не лише книгу І. Ольховського "Засновник УПА (1941-1943)", а й досить цікаве дослідження Б. Т. Боровця "Сторінками життєпису поліського отамана", з якого дізнаємося несподівані повідомлення про цю особистість.

Прочитайте книгу Бориса Боровця "Завія" і ви дізнаєтесь про дуже багато цікавого і донині невідомого.

Борис Тимофійович дає найкращу можливість для будування самої книги, тобто так, якби мовити, есеїв у колажі. Його будівельний матеріал - це спогади, дослідження, публікації в пресі, репродукції спогадів. Це його високий стиль, вміння передати душевний стан не лише митця, але й героїв, образів. Своєю творчістю не раз підкреслює, що письменник повинен виходити до Читача зі словами правди і тільки правди. Ті, хто взявся за перо, мають писати правду. Тому всі книги, які написав Б. Т. Боровець, несуть Слово правди. Бо він є майстром творення найширших контекстів подій. І це є виразною особливістю всіх його видань, включаючи "Завію", незважаючи на те, до якого жанру вони належать.

Всі повістини, округини, бувальщини, есеї підтверджують визначну постать в українській національній культурі, яка відкрилася нам в усій його повноті. Ми пишаємося нашим земляком.

Ольга ОСЕЙЧУК.

Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2019. - № 1/3 січ./ - С. 7

Роздуми над романом «Омана» Бориса Боровця

Це вже ввійшло у звичку: спершу слід оглянути художнє оформлення книги, а потім братися до змісту. В очі кидається незвичайний малюнок — легкий порух графічно-пластичних ліній, що нагадують вельову павутинку, яка обвила назву твору. Малюнок і назва мають в собі філософський підтекст. А на другому боці палітурки два вислови, що спонукають читача шукати на них відповіді, кличуть до роздумів:

"Май собі на умі — по ідеологічній, партійній лінії посторонків рвати не варто, вислужуватись не треба, щоб потім не чухати потилицю. Бо то все химерія, омана людей і себе. Привид, як писав Маркс. Це тобі говорю і я, який багато що вже бачив ужитті».

«Я запитував себе: за що нас любити? За відібрану в колгоспи селянську землю, реманент, худобу-годувальницю? За розстріляних у тюрмах людей, коли відступали під натиском німця? За вбитих, вивезених у Сибіри батьків, братів, сестер?.. За що нас любити?"

А ще можна додати: «За що нас любити? Що не хочемо знати свою унікально-багату історію, ідентичну культуру, не відстоюємо свою співучу, солов'їну мову, українську церкву, яка з часів князя Володимира Великого зародилась, розквітала як самостійна... І що ми за народ такий, що дозволяємо глумитись над нами ворогам в минулому і нині?"

Сьогодні письменники не замахуються на епопеї і не населяють своїх прозових творів великою кількістю персонажів. Відсутні при оздобленні сюжету авторськими відступами, поетичними пейзажами, що зачаровували уяву колишнього читача, як скажімо, у творах О. Кобилянської, Нечуя-Левицького, М. Коцюбинського. Бо сьогодні в цей скажений життєвий ритм читач побіжно спілкується з книжкою. Він уже перенасичений здебільшого не дуже потрібною інформацією. Його анітрохи не зворушують ні описи краси природи, ні авторські ремарки. У сучасного читача просто не вистачає бажання й терпіння вчитуватися і утішатися виразним і соковитим словом, монологом чи описом психологічного стану людської душі. Сьогодні лише рідкісний читач може зрозуміти багато чого і в тому, якими були тогочасні люди й тогочасне життя, і який світ їх оточував, і як звучало їхнє багатобарвне слово, яке в ті часи несло багато енергії і тепла.

Борис Боровець розуміє, що часи і люди змінюються, тому і пише, розраховуючи на умови життя, можливості і потреби нинішнього читача. Вже з перших сторінок роману яскраво виводить події, факти, діяльність людей, їх стосунки, інтереси, погляди, повідомляє, яких загальнолюдських цінностей вони дотримувались через призму спогадів, листів, архівних документів, діалогів, авторських суджень тощо. Весь життєпис проходить у взаємозв'язку.

Автор знає, що він належить усьому світові, а не корпоративним інтересам, так само, як і світ належить йому, бо він покликаний увібрати в себе те, що дає йому право самовиявитись у неповторності часу і власного буття.

Новітня історична дійсність у "воскреслій Україні", на жаль, національне zdeформована, розбита, роздерта, обездуховлена п'ятою колоною і задурманена хохлами-малоросами та генетично-спадковими яничарами. Борис Боровець намагається врозумити людей, веде сторінками сумної і трагічної історії. Але він не тільки освітлює "лихо давнє", а й бачить "лихо сьогочасне". Хоч епізоди невеликі за обсягом, але вони вражаючі — як землю забирали і весь реманент, відбирали худобу, люто ненавиділи "український буржуазний націоналізм", як розправлялися з повстанською армією, як наводили жах стрибки і кагебісти, як безглуздо здійснювались акції переселення.

Дід Матій Савчук розповідає герою роману про те, як вони жили за Бугом до "переселення народів". "... Багатими не були, але й не бідували. Бог свідок! Землю нашу піщану як не удобриш, то й не виросте нічого. Але було чим удобряти — по десять штук худоби кожен тримав. І сіяли все: пшеницю, жито, овес, ячмінь, бараболя велика родила... Майже у кожного — сад, худоба, птиця... В селі нашому, що йменувалося Корчев, була цегельня, читальня, школа, крамниця, молочарня, кузня, громадський дім, де знаходилася канцелярія солтиса, працювали

кравці, шевці, столярки, малярки... Жили в селі добрі, милосердні люди. Як хто чого не мав, чи біда в кого яка сталася — всім ділилися..."

Власне, хазяйновитість — це перлина менталітету українця. Споконвіків жителі українських територій — селяни. І це ще з часів трипільської культури (сьоме тисячоліття до н. е.). Цікаво, де ще, окрім України, під вікнами багатоповерхівок заводять грядки? Українці, куди не попадуть, то раду собі дадуть.

Та війна все змінила. Коли село Корчів відійшло до Польщі, то почали "... з'являтися озлоблені поляки, яких вивезли зі сходу, відбирали будинки, незважаючи, що там ще живуть люди, тероризували українців. Польські банди нападали на українські села, різали, мучили українців, забирали все, що їм попадало до рук. Прийде до хати, на якусь річ покаже:

- Що то єст? - питає дітлаха. Звісно, дитина відповідає, як її тато-ненька навчали, по-своєму, по-українськи.

- Мув по-польску! - і прикладом по голові куди попало...". Чомусь кожен завойовник, як прийде на нашу землю, то й починає привласнювати все, що сам не надбав — і викрадав, і вивозив, і продавав, і нав'язував свою мову...

Письменник змальовує жахливе примусове переселення українців. То був страх, шок для людей. Все нажите залишали. "... Жолнежи викидали з хат сяке-такє начиння і забивали вікна й двері дошками навхрест... "Хцеш, кабане, України? Там маш на всходзе Украйну, марш із земи польскей!..".

Дід Матий розповів Андрію Шаяну про страшні поневіряння переїзду українців з Корчева в Гути. Ніхто не знав, куди везуть. В дорозі і харчувалися. Цілий місяць возили селян від станції до станції, ніхто не хотів приймати переселенців, яких було багато. Такої історії не можна забувати. Письменник нагадує нам про ці трагічні події. То було справжнє знущання над господарями-землеробами.

Осмислюючи історію, складаючи опис "пороків і чеснот" (визначення Оноре де Бальзака), автор зібрав найяскравіші випадки прояву пристрастей, зображує характери поєднання окремих рис, аналізує соціальні явища, події.

Широко розкрита доля Тугана Чингізовича Магомедова з Дагестану. Його дружина Діларо довго шукала свого чоловіка, що не повернувся з війни. І куди вона не писала — у Ростов, Волгоград, Кременчук, Полтаву, Коростень, Житомир, Мінськ, а виявилось, що Туган загинув в селі Гута 23 грудня 1943 року. На основі листів, спогадів, інших історичних фактів та документів автор описав Магомедова: як він мислив, де і як воював, як загинув і де похований.

З хвилюванням читаєш сторінки пошуку чоловіка Тугана його дружиною Діларою. Вона наполегливо, не шкодуючи сил і здоров'я, побивалася за своїм Туганом-Соколом, як справжня Сольвейг, "... реальна дівчина, наша сучасниця, тепер уже жінка в літах, що не може забути свого "Сокола-Хана", прагне бодай могилу його знайти, щоб прилетіти зі своїх далеких гір, припасти до неї...".

Жахливі події і перезахоронення полеглих з Гути в Мостище. Так, часи були важкі, але й різні — були люди і людська.

Герой роману "Омана" поринув в роздуми, "... Що й донині не всі полегли в ту жорстоку війну поховані, що немало їх костей у лісах та полях розкидано, немало горбочків залишилося... Але щоб так, знаючи, що там лежать герої, пригребти їх, ані сліда від могили не залишаючи, - хто на таке здатний? Відповідь: нелюди — черстві і бездушні...".

Андрій Шаян сприйняв це болісно, бо проти фактів не попреш. В нього впродовж роману часто викликали і критику, і скептицизм, і сум'яття ті чи інші суспільні події, явища, поведінка людей і їх світогляд, інтерпретації їх персонажами.

"... що ж це діється в цьому світі: до війни жили поляки з українцями у мирі, а тут таке сталося — сусід сусіда, швагер швагра, кум кума вбиває, палить. Скільки люду з того й того боку вже полягло, а кінця-краю масакрі не видно... Армія Крайова, Армія Людова, українська, совецька партизанки. Кого тільки немає в наших краях! Хто за що воює?" Далі можна продовжити: мельниківці, бандерівці, власовці, медведівці, ковпаківці. Хіба розбереш, хто на село наскочив уночі? ... Прийдуть: "Ми українські повстанці, - кажуть, - ти чого прислуговуєш ляхам?" Або: "Ти чого подкармливаєш тех лайдаків з лясу? України вам хчється, зем'ї нашей хочється?..." "Ти

чого помагаєш бандерівцям, або ж кагебістам?.." Так болісно роздумує один із персонажів роману. Та не кожен розповість правду — люди й досі бояться. "... зрештою, воно, те людство, просило тебе його звільняти? - Назвільнялися вже: уся країна встелена трупами від того звільнення...". Борис Боровець спрямовує читача на думку, що і сьогодні "русская освободительная армия" рятує "русский мир" на землях України. А що вона забула на нашій предковічній землі, ця армія? В двадцять першому столітті вже сьомий рік поспіль веде ганебну війну проти українського народу. Чи землі своєї мало? Чи крові хочеться, як у стародавніх римлян: "... побільше видовищ, побільше завоювань, побільше крові..., всі дороги ведуть до Риму...". Так і сучасна Росія хоче світового панування, і "другого Риму", тобто "руського мира" на всій планеті.

Вагоме місце зайняла в романі тема свободи совісті. Багато церков, старовинних, дивної архітектури різних стилів було зруйновано в 50-60-ті роки радянщини — вивезено, розпродано, привласнено церковне начиння.

Автор наводить жахливу подію руйнування церкви Покрови Пресвятої Богородиці в селі Кропивня. Храм стояв на пагорбі неподалік школи, яка була збудована в 1802 році на кошти парафіян, міцна, з гарною дзвіницею. В 1872 році оновлена. Герой роману Андрій Шаян був ошелешений звісткою про руйнацію церкви: "... Сталеві линви вже були накинуті на найбільш уразливі місця будівлі, ревли два потужні бульдозери-корчувачі, пригнані з механізованої колони, що займається меліорацією... Один з бульдозеристів не витримав людського осуду, що лунав звідусіль, покинув важелі і втік з кабіни.

У кабіну сів сам начальник колони і бульдозери рушили. Натягнулися линви, затріщало дерево і храм, здійнявши куряву, що заповонила все довкола, осів. Точнісінько так, як випадало бачити Андрієві в кадрах старої кінохроніки, осідав котрийсь із храмів, коли в далекі тридцять роки його рвали закладеною вибухівкою...".

Картина знайома. Старше покоління Березнівщини знає, як руйнували церкви в селах Яблунне, Моквин. І чи тільки там? Багато церков спіткала ж така доля в нашому поліському краї. Андрій Шаян подумав: "І от через двісті років церкві приходить кінець... Навіщо? Городище, церква... ото й усе, що залишилося в Кропивні від старих часів, а не буде церкви — якимось частинка історії села відійде в забуття...".

А інший персонаж роману Іван Балясний по-іншому розсудив: "... Нехристи, і чим їм та церква мішала. Подумаєш, "релігія — опіум народу!" Та якби всі жили так, як написано в святому писанні, то був би рай на землі...".

У творі "Омана" поєднані конкретність і недовомленість. За одним порогом досягнутого видніється інший — і в жодному разі не останній, що раптом припинив би розгортання процесу враження одразу ж після безпосереднього сприйняття.

Письменник аналізує і оцінює описувані події з точки зору персонажів твору і свого власного сприйняття та усвідомлення, тому констатує, що з літами все бачиться трохи по-іншому, ніж в юності, чіткіше уловлюється, проглядається фальш у словах і справах, все більше надокучають сумніви: чи так робив, діяв, думав, чи можна було не оступитися там, де оступився?

Не часто віднайдеш прозовий художній твір, де б оповідалось про музейну справу. А жаль. Бо музей — це не тільки якась одиниця в мережі будівельних споруд. Музей — це не лише інвентарна книжка, картка "... або так званий паспорт пам'ятки із зовнішнім її описом...", але це ще й вичерпна інформація про наукову чи мистецьку вартість, обставини й історію віднайдення, графічні схеми, фотографії, назва пам'ятки, умови надходження в музей, стан збереженості і, врешті, сам експонат. А серед них є чимало унікальних, автентичних.

Музей — це інституція, яка виконує важливу пізнавально-краєзнавчу, дидактичну, мистецько-естетичну функції. В ньому артефакти засвідчують важливі періоди різних культурно-історичних епох. Тут можна подивитись твори, вироби місцевих художників, майстрів декоративно-прикладного мистецтва краю. Нарешті музей — це обличчя міста чи села. Відвідати його можуть гості, сім'ї, дорослі і діти, проводити екскурсії, зустрічі, презентації тощо.

Письменник розкриває образ не лише професійного вчителя історії, але й шанувальника археології, скарбів минувшини. На долю героя випала нагода організувати шкільний музей в селі Корчівня, а згодом і в Соснополі, куди його запросили на роботу.

Принагідне хочу зауважити, що музей міста Березне виконує вищеназвані функції змістовно й цікаво. Це також візитна картка і обличчя Березного та краю.

Недавно в "Надслучанському віснику" було вміщено цікавий матеріал талановитої журналістки Юлії Іванюк (№6, 2021 р.) "ЗД- мурал" при в'їзді до вже неіснуючого району". Мова іде про монументальну скульптуру при в'їзді на територію Березнівщини (Моквинське перехрестя). Наголошується, що цей унікум треба зберегти — і зареєструвати, і поновити. Врешті — це візитівка, ще й гарна, нашого краю. Громаді, її очільникам, головним спеціалістам треба вирішити це завдання. Не хлібом єдиним треба жити, як говорить Святе Письмо. То іноземці захоплені монументальною скульптурою, а нам байдуже. Так не повинно бути. Професіонали повинні бути професіоналами і в економіці, і соціальній сфері, і в духовності, і в культурі, тобто в усьому, бо все взаємопов'язане.

Через увесь твір проходить тема любові Андрія Шаяна до Світлани і Лідії. Згадаймо слова з Біблії про любов.

"... І коли я роздам усі маєтки свої, і коли я віддам своє тіло на спалення, та любови не маю, - то пожитку не матиму жодного!

Любов довго терпить, любов величається, не надимається, не поводить нечемно, не шукає тільки свого, не рветься до гніву, не думає лихого, не радіє з неправди, але тішиться правдою, усе зносить, вірить у все, сподівається всього, усе терпить! Ніколи любов не перестає!" (Кор. 13,1-8).

Борис Боровець розповідає про любов Андрія Шаяна до Світлани і Лідії не тільки для того, щоб надати подальшому викладові певну емоційну тональність, але й надзвичайно емне осмислення цього світлого почуття. Як сказав М. Бубер (1878-1965): "Любов є відповідальність Я за Ти". Бо у світ навіть найпрозаїчнішого спілкування любов входить як граничний принцип, покладає абсолютний масштаб довіри, взаємності, відкритості партнерів один до одного. Разом з тим любов сама по собі постає як досконалий тип спілкування, в якому його смислові, екзистенційні й моральні аспекти розкриваються у своїй найадекватнішій формі.

Андрій Шаян, молодий перспективний історик, не був відповідальним перед Світланою і Лідією, які щиро його кохали. За твердженням А. Де Сент-Екзюпері, ми відповідаємо за тих, кого приручили. Але, напевне, і за тих, кого полюбили. В оманливих гаслах радянщини через свою безпринципність і пристосуванство герой обрав хибний шлях до наміряної кар'єри. Андрій не зміг піднятися до висоти усвідомлення того, що любити - значить, жити життям того, кого любиш. Він не зміг "... поламати своє життя заради коханої. Зрештою, дівчат багато, не буде ця, то буде інша, а кар'єра — вона одна...", "... Боявся, що не захистить дисертації, втратить наукову кар'єру і з партії можуть вигнати... Душа, то просвітлювалась джерельною чистою водою, то вкривалась намулом і шумовинням...". Серце героя не витримало...

Борис Боровець не випадково наводить зворушливу розповідь про кохання Сольвейг за п'єсою Генріка Ібсена "Пер Гюнт". Простий з норвезького села хлопець — фантазер і мрійник - шукав свого щастя, блукав по світу, неправдиво жив. Зрозумівши свої помилки, уже старим повернувся на батьківщину у відчаї, але знайшов порятунком в коханні Сольвейг, яка довгі роки чекала коханого в лісовій хатині.

Автор виводить дві паралелі, які подібні одне до одного — Пер Гюнт і Андрій Шаян і застерігає сучасників не піддаватися на цинічні зваби заробітчанства, споживацтва й політичної мімії краї, а бути перед самим собою чесним і справедливим у своєму по життєвому шляху.

Письменник передає стан душі своїх персонажів мальовничістю української мови: кохання, любов, втіха, щастя, радість сонячна, світла, тепла, таїнство тощо. Тут і захоплення, і розчарування, і радість, і смуток.

Борис Боровець любить замашне слово. В своїй прозі орієнтується і на буденне мовлення. Зустрічається чимало солонуватих словечок, але ніде не знайдеш вульгаризму чи цинізму про кого і про що ав. мовлення. Зустрічається чимало солонуватих словечок, але ніде не знайдеш вульгаризму чи цинізму про кого і про що автор не писав би.

Лаконічно, але виразно автор змальовує природу, яка допомагає краще зрозуміти стан людської душі чи якихось подій: "... вибрів на полянку, за якою стояв гурт берізок, з білосірих стовбурів, яких звисало немало сухих гілок, що віджили своє. Західне сонце мінливим ряботинням віддзеркалювалося в широкому плесі ставка, утворивши водно-сонячну стежку від їхніх ніг аж до небес, на прибережні води кидали свої химерні тіні похитувані вітром дерева..."

Викликають усмішку анекдоти, прислів'я, приказки. Письменник вражає читача тональністю і словником української мови, дійсно співучої і милозвучної.

Митець не лише констатує факти, події, а оновлює бачення світу в його нових проявах, ритмах, кольорах, баченнях. Знає достеменно, що потрібна відповідальність і тих, хто творить, і тих, до кого звернений голос письменника.

Водночас Борис Боровець застерігає, народ, який хоч і прозрів, але згасив у собі полум'я цього прозріння, несподівано примиряється з вічним ворогом. На його думку визначальним є те, що в сучасній Україні через кризу віри й моралі стерто межу між добром і злом, тому негідник стає героєм і поважною людиною чи начальником.

А вина сучасного мистецтва в тому, що воно відверто не говорить про українські державні хвороби. Література частіше розважає читачів легким читивом; про це мовчить сучасний театр, бо його не цікавить сучасне життя; так само, як і українське кіно, бо його нема.

Боязкуваті українські політики нібито демократичної й нібито патріотичної орієнтації смертельно перелякані і замість того, щоб розсудливо подивитись на речі, ухиляються від справжньої реальності.

Попри всі драматичні і трагічні події, які висвітлює письменник, він вірить у те, що люди керуються естетичними принципами, що в боротьбі добра і зла рано чи пізно перемагає добро.

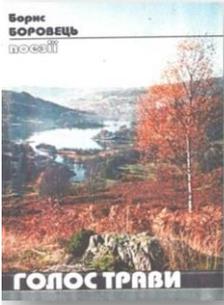
Борис Боровець перебуває і надалі в творчому пошуку розкриття поезії і драми людської в морально-філософському відображенні єдності двох начал — творчої сили і таїни людської природи.

Ольга ОСЕЙЧУК.

Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2021. - № 9/4 берез./ - С.6

Твори Бориса Боровця: Поетичні збірки

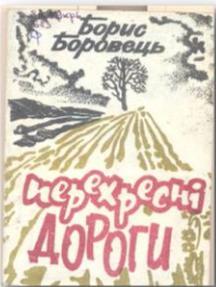
Боровець Б.Т. Голос трави : вірші / Б. Т. Боровець. - Рівне : Азалія, 1999. - 98 с.

Зрілість, виваженість слова і думки поліського поета засвідчує нова збірка. Вдумуючись у назву збірки «Голос трави», мимоволі відчуваєш себе частинкою зеленої планети на ймення Земля.

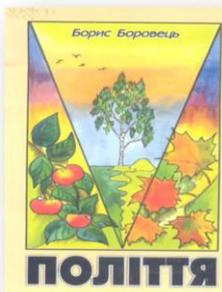
Боровець Б. Т. На берегах печалі : поезії / Б. Т. Боровець. - Рівне : Державне РВП, 1993. - 126 с.

Ця книга для вдумливого, не скванного на екстравагантні виверти слова читача. Бо все в ній, як ото в пісні співається, просте і справжнє, мов природа чи вечерея на столі.

Боровець Б.Т. Перехресні дороги : Вірші, поема / Б. Т. Боровець. - Рівне : Державне РВВ, 1995. - 182 с.

Мотиви збірки різноманітні: лірично-автобіографічні, історичні, екологічні, психологічні та моральні. Кожна з поезій збірки - це завершений поетичний роздум про найрізноманітніші відтінки минулого, сучасного та майбутнього життя.

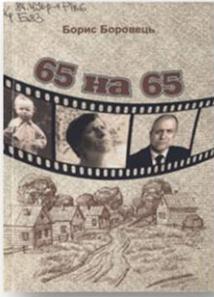
Боровець Б.Т. Поліття : Поезії / Б. Т. Боровець. - Рівне : ОВІД, 2007. - 88 с. : іл.

Збірка є ще одним озоновим шаром цілющої поезії, що благодатно впливає на душу, спонукає очиститись від фальші і замислитись над поруділими від часу сторінками життя, в яких криється глибокий зміст. У книзі вміщені вірші, написані наприкінці минулого - в першому п'ятиріччі нинішнього століття, - у час великих суспільних сподівань і не менших розчарувань, що й визначило тематику більшості поетичних рефлексій автора.

Боровець Б.Т. Пророчий знак полів : поезії / Б. Т. Боровець. - Березне : Надслучанський вісник, 1998. - 94 с.

Це роздуми про смисл життя людини, як невід'ємної частинки природи, спроба піднятися над суєтною буденністю і скоромирушністю існування, розглянути на довоколишність як на щось неповторне і вічне, що лише змінює форми свого буття.

Боровець Б. Т. 65 на 65 : Поезії / Б. Т. Боровець . - Рівне : ПП Лапсюк В. А., 2013. - 100 с.

Здавалось би, у збірці «65 на 65» усе начебто повторюване, оскільки вона скомпонована з уже раніше написаного і виданого, однак своєю структурною вивершеністю це видання нагадує своєрідний духовний Храм, ступивши до якого, уже не можеш стримати емоцій, адже кожен поетичний образок у своїй логічній послідовності захоплює не лише змістом, а й образною канвою, філософськими роздумами над прожитим і пережитим, висвічується гранями мудрості та високих духовних ідеалів.

Повісті

Боровець Б.Т. Завія : повістини, оповідання, окрушини, силуети / Б. Т. Боровець. - Рівне : Волин. береги, 2018. - 264 с.

Вихоплені з нашої буденності сюжети перших двох розділів нової книги автора сповнені пристрастей і переживань, які в одних випадках возвеличують героїв, а в інших приводять їх до переступу норм співжиття. В третій частині збірки вміщені відгуки на книги інших авторів, публікації в періодиці, літературні події.

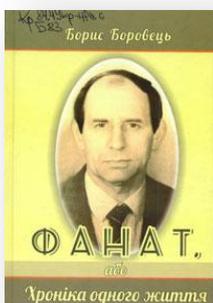
Боровець Б. Т. У пам'яті і в серці : есеї, листування / Б. Т. Боровець . - Рівне : Волинські береги, 2015. - 271 с. : фот.

Збірка есеїв і листування Бориса Боровця – це своєрідне продовження попередньої книги «Поліссям народжене слово». У ній автор розповідає про рідних йому людей, а також людей, які Божою волею чи волею випадку зустрілися на життєвому шляху і назавжди залишилися в його пам'яті і в серці.

Боровець Б.Т. Фанат, або Хроніка одного життя : Повість - спомин / Ред. Є.Шморгун. - Рівне : Азалія, 2000. - 156 с. : фото.

Цікаві роздуми автора майстерно переплітаються з спогадами рідних, друзів, учнів, вимальовуючи портрет непомітної ззовні, але такої багатой шанованої особистості. Станіслав Коваль був одержимий метою творити (виховувати) юнаків із високою силою духу і прагнення перемоги. Мріяв про те, щоб побачити своїх вихованців кандидатами і майстрами спорту. І був надзвичайно щасливий з їхніх перемог.

Боровець Б. Т. Фанат, або Хроніка одного життя : повість-спогад / Б. Т. Боровець ; ред. Є. Шморгун. - вид. 2-ге, доп. - Рівне : Волинські береги, 2015.- 224 с. : іл.

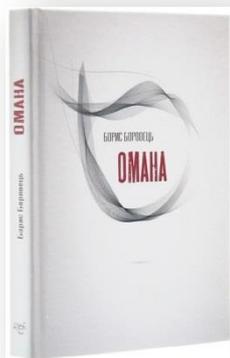
Повість-спогад сучасного українського письменника Бориса Боровця - розповідь про драматичну долю заслуженого тренера України з грекоримської боротьби Станіслава Ковалюка.

Романи

Боровець Б. Т. Загибав : роман-мозаїка / Б. Т. Боровець; ред. Є. Шморгун; іл. Л. Власюк. - Рівне : Лапсюк В. А., 2016. - 327 с. : іл.

Роман-мозаїка охоплює значний відтинок часу минулих найболючіших змагань поліщуків за право бути Людьми на рідній землі.

Боровець Б. Т. Омана : роман / Б. Т. Боровець. – К.: «Український пріоритет» 2020. - 288 с.

Головний герой роману знаного поліського письменника Бориса Боровця — перспективний молодий історик, який в умовах оманливої панівної ідеології обрав хибний шлях заради намріяної ним кар'єри, ставши на шлях пристосуванства й безпринципності. Як результат він втрачає все, що насправді заповідалося: кохання, повагу й саме майбутнє. Книга підтримає на душі тих, хто має зроби життєвий вибір, хто прагне залишатися собою в час соціального пристосуванства й політичної мімікрії.

Літературні портрети

Боровець Б. Т. Леонід Куліш-Зіньків. Літературний портрет/ Б. Т. Боровець. – Рівне: Азалія, 2002. – 24 с.

Ця книжка-нарис про життєвий і творчий шлях відомого українського поета, члена національної спілки письменників України Леоніда Куліша-Зіньківа, якому виповнюється 60 років.

Боровець Б. Т. Петро Велесик. Літературний портрет/ Б. Т. Боровець. – Рівне: Азалія, 2003.–36 с.

Книжка-нарис про життя і творчу діяльність відомого українського письменника, члена Національної спілки письменників України Петра Велесика, якому 2 січня 2004 року сповнюється 60 літ.

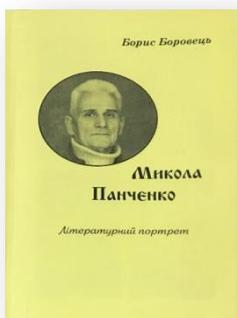
Боровець Б. Михайло Яцковський у документах, віршах і листах / Б. Боровець. - Рівне : Оповідач, 2010. -152 с.

У книзі досліджується життєвий і творчий шлях забутого українського літератора Михайла Яковського, який у другій половині XIX століття зі своєї поліської глибинки обстоював окремішність українського народу і його мови перед київським малоросійством.

Боровець Б. Т. Поліссям народжене слово : літ. портр./ Б. Т. Боровець . - Рівне : Волинські обереги, 2012. - 193 с.: фото.

Книгу становлять літературні портрети письменників, чий життєвий і творчий шлях пов'язаний з Рівненським Поліссям. Вона буде цікавою тим, хто вивчає літературу рідного краю. Мова в книзі йде про тих кого народило й виростило Полісся,кому дало воно крила для злету, надихало й надихає жити і творити.

Боровець Б. Микола Панченко : літературний портрет / Б. Боровець. – Рівне : Азалія, 2022. – 48 с.

Борис Боровець відомий своїми літературними портретами про рідних йому людей, а також людей, які зустрілися на життєвому шляху і назавжди залишилися в його пам'яті і в серці. Одним з таких людей є поет Микола Панченко – людина інтелігентна, талановита, цікава, багатогранна...

Перегортаючи сторінки книги, читачі дізнаються про захоплення Миколи Олексійовича – шахами, фізкультурою, лікувальними рецептами, оздоровчим, профілактичним та лікувальним масажем та ін. Також у книзі багато фотографій поета з його домашнього архіву.

Твори видані у співавторстві

Кондратюк А. І. Поклик творчості : бесіди про літературу і життя / А. І. Кондратюк, Б. Т. Боровець.- Рівне : Азалія, 2003. – с.279: іл.

Відштовхуючись від реалій сьогодення та перевисаючи поглядом у віддалене й не дуже минуле, автори цієї книжки досліджують долю творчої людини в Україні на зламі епохи. Та ще й спонукають читача бути співдослідником, докопуватися до першовитоків найгостріших й найбільшніх проблем творчості.

Драматичні твори

Боровець Б.Т. На своїй землі : Драма / Б. Т. Боровець. - Рівне : Рівненська друкарня, 2008. - 72 с.

Драма на 2 дії, 5 картин з прологом і епілогом за спогадами Т. Бульби-Боровця «Армія без держави».

Боровець Б. В обороні української мови / Б. Боровець // Надслучанський вісник : Березнівська районна газета. - 2021. - **№ 38/23 верес./**. - С. 6, 7.

Про історію, самобутність української мови на сторінках преси 19 століття, де зокрема в своїх статтях відстоює українську мову Михайло Гоноратович Яцковський, уродженець села Прислuch Рівненського району.

Боровець Б. В серцях залишаться навечно / Б. Боровець // Надслучанський вісник. – 2006. – 29 берез. – С. 1.

Боровець Б. Відомими не народжуються, ними стають / Боровець Б. // Надслучанський вісник. – 2023. – 25 трав. – С. 5.

Про Лілію Григорівну Хурсяк – вчителя української мови та літератури Балашівського ліцею, що у Рівненському районі, презентацію її збірки віршів «Автограф на серці» та тексти її поезій.

Боровець Б. Вірші, перейняті любов'ю до світу і людей / Б. Боровець // Надслучанський вісник. – 2023. – 30 листоп. – С. 4.

Про життя і творчість рівненського поета, перекладача, журналіста, члена Національної спілки письменників Василя Ляцука.

Боровець Б. Гуртуймося! : [вірш] / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2014. - **№ 47/8 лип./**. - С. 1.

Боровець Б. Двоє з КІДу / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2021. - **№ 6/11 лют./**. - С. 6.

Боровець Б. Є здобутки, але є й резерви / Б. Боровець // Надслучанський вісник. – 2008. – 19 берез. – С. 1.

Боровець Б. Завія : [уривок] / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2019. - **№ 1/3 січ./**. - С. 6.

Боровець Б. Заглада : фрагменти з роману-мозаїки : частина друга / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2016. - **№ 46/21 черв./**. - С. 4-5.

Боровець Б. Земляки запрошують у пісню [шрифт Брайля і Муна] / Б. Боровець // Надслучанський вісник. – 2015. – 21 лип. – С. 5.

Боровець Б. Земляків прекрасні імена / Б. Боровець // Надслучанський вісник : Березнівська районна газета. - 2021. - **№ 25/24 черв./**. - С. 6.

Про нову книгу рівненського письменника, журналіста, краєзнавця, просвітянина Євгена Шморгуна "Земляків прекрасні імена. Штрихи до життєписів".

Боровець Б. Знання примножує печалі / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2016. - **№ 87/15 листоп./**. - С. 6.

Боровець Б. І мертвим заздрили живі (Заглада) : роман-мозаїка / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2015. - **№ 90/8 груд.** - С. 4-6. - Закінч. Початок : №84,86,88,2015

Боровець Б. Історія одного автографа Уласа Самчука / Б. Боровець // Надслучанський вісник. – 2006. – 25 листоп. – С. 3.

Боровець Б. Книга про сторіччя Рівненської «Просвіти» / Б. Боровець // Новини Костопільщини. – 2018. – 21 лип. – С. 5.

Боровець Б. Книга про 100 років Рівненської «Просвіти» / Б. Боровець // Слово Просвіти. – 2018. – 19-25 лип. – С. 5.

У Рівненській обласній науковій універсальній бібліотеці відбулася презентація книги «Просвітянське століття Рівненицини».

Боровець Б. Літературно-публіцистична діяльність Тараса Бульби-Боровця / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2018. - **№ 34/15 трав./**. - С. 4, 5.

Про постать організатора Української повстанчої армії "Поліська січ" Тараса Бульби-Боровця, а зокрема його літературно-публіцистичну діяльність

Боровець Б. На діком бреге Іртиша / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2017. - **№ 42/7 червю/**. - С. 5.

Рец. на кн. : Шморгун Є. Снігури : повість / Є. Шморгун. - Рівне : ПП Лапсюк В. А., 2017. - 72 с.

Боровець Б. На день народження собі / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2014. - **№ 44/24 черв./**. - С. 5.

Рец. на Боровець Б. На день народження собі : 65 на 65. Поезії. / Б. Боровець. - Р.:- ПП Лапсюк В.А., 2013.-100 с.

Боровець Б. На спомин про земляка / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2020. - **№ 6/6 лют./**. - С. 14.

Минув рік як відійшов у засвіти відомий український письменник Андрій Іванович Кондратюк. Зібралися пом'янути земляка в обласній науковій бібліотеці просвітяни, письменники, шанувальники його творчості. Директор рівненського видавництва "Волинські обереги" В. Власюк презентував присутнім книгу-спомин "Талант, примножений на долю. Пам'яті А. Кондратюка", яка щойно побачила світ

Боровець Б. Навіяне старою фотокарткою : [вірш] / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2013. - **№79/80/11 черв./**. - С. 5.

Боровець Б. Наш космонавт Мирослав Гермашевський / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2013. - **№93/94/9 лип./**. - С. 4.

Про польського космонавта Мирослава Гермашевського, який народився у селі Липники Березнівського району, знищеному в 1943 році внаслідок міжнаціонального протистояння поляків і українців

Боровець Б. Не напрошуючись у приятелі / Б. Боровець // Надслучанський вісник : Березнівська районна газета. - 2022. - **№ 41/13 жовт./**. - С. 3.

Життєвий і творчий шлях професора, завідувача кафедри музичного фольклору Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету, керівника інструментального ансамблю традиційної народної музики "Хутірські музики", лауреата цілого ряду краєзнавчих і літературно-мистецьких премій, члена декількох творчих спілок, заслуженого діяча мистецтв України Богдана Йосиповича Столярчука.

Боровець Б. Невигадані історії від Володимира Комаровського / Б. Боровець // Надслучанський вісник : Березнівська районна газета. - 2022. - **№ 17/28 квіт./**. - С. 5.

Про журналістську діяльність Володимира Комаровського з Березного, що в Рівненському районі.

Боровець Б. Нехай Береза живе і бере за живе! / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2019. - № 51/19 груд./ - С. 12.

Відгук про нову книгу гумору, сатири, лірики рівнянина Юрія Берези "Чесне пенсіонерське"

Боровець Б. Нове про Михайла Яцковського / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2016. - № 42/7 черв./ - С. 4-5.

В рівненському видавництві "Волонські обереги" вийшла друком книга Б. Боровця "Михайло Яцковський у документах, віршах та листах", згодом як скорочений нарис матеріал друкувався в журналі "Погорина" та книзі "Поліссям народжене слово". Автор побіжно нагадує читачам про героя своїх оповідей Михайла Яцковського, який народився в 1822 чи 1823 роках в селі Вулька Холопська, нині Колодязне Березнівського району

Боровець Б. Окрушини буднів / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2022. - № 4/27 січ./ - С. 4.

Боровець Б. Омана" : уривок з роману / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2020. - № 27/2 лип./ - С. 6. - Продовж. Початок : № 24, 2020.

Боровець Б. Основний інстинкт / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2017. - № 28/11 квіт./ - С. 5.

Боровець Б. Пам'яті скарбничого просвітянського руху / Б. Боровець // Надслучанський вісник : Березнівська районна газета. - 2023. - № 34/24 серп./ - С. 4.

Про книгу "Скарбничий просвітянського духу", присвячену 90-річчю легендарного рівненського просвітянина, громадського діяча Михайла Борейка.

Боровець Б. Перший переклад українською "Пана Тадеуша" / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2022. - № 2/13 січ./ - С. 7.

Михайла Гоноратовича Яцковський з Березнівщини став першим перекладачем українською мовою поеми "Пан Тадеуш" польського поета Адама Міцкевича

Боровець Б. Повість, що спонукає до роздумів / Б. Боровець // Вісті Рівненщини : Газета обласної Ради. - 2016. - №22/3 черв./ - С. 14.

Рецензія Бориса Боровця на книгу П. Велесика "Летовище"

Боровець Б. Повертав знакові постаті із забуття і сам залишився незабутнім / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2015. - № 4/20 січ./ - С. 4.

Розповідь - спогад про постать письменника - краєзнавця, журналіста Григорія Дем'янчука

Боровець Б. Подвійний агент Людмила Фоя / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2018. - № 46/5 лип./ - С. 8.

З доступних архівних джерел про подвійного агента НКВС і ОУН Людмилу Адамівну Фою

Боровець Б. Примара / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2016. - № 71/20 верес./ - С. 5.

Боровець Б. Про те, що у серці визривало роками / інтерв'ю П. Рачка / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2020. - № 32/6 серп./ - С. 6.

Інтерв'ю з земляком, письменником Борисом Боровцем, який майже двадцять п'ять років був головним редактором "Надслучанського вісника"

Боровець Б. "Реквієм над поліським льоном" / Б. Боровець // Надслучанський вісник : Березнівська районна газета. - 2023. - N 30/27 лип./ - С. 3.

Про есе "Реквієм над поліським льоном" рівненського письменника Євгена Шморгуна, де переплелись ліричні спомини з дозованими економіко-статистичними викладами.

Боровець Б. Розмисли про земну присутність / Б. Боровець // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2012. - N134/135/23 жовт./ - С. 7.

У Рівненському видавництві "Волинські обереги" побачила світ нова книга нашого земляка, відомого українського письменника Андрія Кондратюка "Геній поза Батьківщиною"

Боровець Б. Смерть не мала вихідних : (уривок) / Б. Боровець // Надслучанський вісник. - 2023. - 2 листоп. - С. 3.

Боровець Б. Справа "Юди" / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2017. - N 2/1 серп./ - С. 6: - Закінч. Початок: 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 2017.

Боровець Б. Сторінками прочитаного життєпису / Б. Боровець // Вільне слово : Громадсько-політична газета. - 2016. - №5/28 січ./ - С. 6.

Рец. на кн.: Ольховський І. Засновник УПА (1941-1943). Сторінки непрочитаного життєпису Тараса Бульби-Боровця / І. Ольховський. - К., 2015

Про книгу кийівського письменника Івана Ольхоського "Засновник УПА (1941-1943). Сторінки непрочитаного життєпису Тараса Бульби-Боровця"

Боровець Б. Та невже ж нам по колу, по колу, по колу, по колу,... : [вірш] / Б. Боровець // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2012. - N93/ 31 лип./ - С. 2.

Боровець Б. Таємниця слова Євгена Шморгуна : відомому рівненському письменникові виповнилося 70 років / Б. Боровець // Вільне слово : Громадсько-політична газета. - 2010. - №30/20 квіт./ - С. 4.

Боровець Б. Таки Боровець, а не Березовець / Б. Боровець // Надслучанський вісник : Березнівська районна газета. - 2021. - N 34/27 серп./ - С. 4.

Спогади журналіста з Березного, що на Рівненщині, Бориса Боровця, зокрема про його публікацію в першій літературній газеті українською мовою "Літературна Україна".

Боровець Б. Талант, помножений на долю : книга-спомин про Андрія Кондратюка / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2020. - № 5/30 січ./ - С. 12.

Декілька матеріалів з книги-спомину "Талант помножений на долю. Пам'яті Андрія Кондратюка"

Боровець Б. Тут земля мила / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2017. - N 37/5 груд./ - С. 4.

Рец. на : кн. Кондратюк А. Там земля мила : сб. / А. Кондратюк. - Рівне: Волинські обереги, 2015. - 200 с.; кн. Кондратюк А. Старина : сб. / А. Кондратюк. - Рівне: Волинські обереги, 2016. - 204 с.; кн. Кондратюк А. Давні листи : сб. / А. Кондратюк. -

Рівне: Волинські обереги, 2017. – 152 с.

Боровець Б. Цей невгамовний Михайло Борейко / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2018. - **№ 43/19 черв.**/ - С. 5.

Про рівненського просвітянина Михайла Борейка, зокрема про його опіку над відомим українським письменником Андрієм Кондратюком

Боровець Б. Чотири свята в один день / Б. Боровець // Надслучанський вісник. – 2009. – 5 серп. – С. 1.

Боровець Б. Що у прізвищі заховано? / Б. Боровець // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2014. - **№ 39/3 черв.**/ - С. 4-5.

Історія утворення прізвищ та звідки походить прізвище - Боровець?

Боровець Б. Щоб не відійшов у забуття / Б. Боровець // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2016. - **№ 9/2 лют.**/ - С. 7.

Про творчий шлях талановитого письменника-земляка з Березного Анатолія Поліщука

Література про життя та творчість Бориса Боровця

Борис Боровець // Літератори Рівненщини : довідник / упоряд. і ред. Є. Шморгун. – Рівне : Азалія, 1995. – С. 23.

Борис Боровець // Літературна Рівненщина : антологія : до 20-річчя обл. орг. письм. – Рівне : Рівнен. друк., 2005. – С. 73.

Борис Боровець: письменник, упорядник // Сучасні письменники Рівненщини : історія, біобібліогр. довідки, контакти / Рівнен. обл. орг. Нац. спілки письменників України ; упоряд.: Б. Боровець, А. Лимич, Л. Рибенко. – Рівне : Оповідач, 2016. – С. 3-13.

Борис Боровець // Літературна Рівненщина : антологія. – Рівне : Оповідач, 2010. – С. 36-40.

Пащук І. Боровець Борис Тимофійович / І. Пащук // Пащук І.
Літературно-краєзнавча енциклопедія Рівненщини / І. Пащук. – Рівне :
Волинські обереги, 2005. – С. 24.

Премії Рівненщини за досягнення у сфері літератури, культури і мистецтва : біобібліогр. показч. / уклад.: Л. М. Малишева, Т. В. Матушевська, В. П. Гуріна ; наук. ред. О. Л. Промська ; ред. З. М. Тирак ; відп. за вип. В. П. Ярощук. – Рівне : О. Зень, 2019. – 282 с. – (Серія «Славетні земляки»). – С. 99.

Боровець Б. Про те, що у серці визрівало роками / інтерв'ю П. Рачка / Б. Боровець // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2020. - № 32/6 серп./ - С. 6.

Інтерв'ю з земляком, письменником Борисом Боровцем, який майже двадцять п'ять років був головним редактором "Надслучанського вісника"

Ваврик М. Поетичне тріо журналістів / М. Ваврик // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2016. - № 42/7 черв./ - С. 2.

Про ветеранів журналістської ниви Березнівської районної газети "Надслучанський вісник" Н. М. Ярмолюк, П. Т. Рачок, Б. Т. Боровець.

Денисюк В. У Дермань – до Світочів / В. Денисюк // Літературна Україна. – 2014. – 2 жовт. – С. 9.

Про нагородження письменника-земляка, головного редактора районної газети Б. Боровця обласною літературною премією імені Світочів за книжку «Поліссям народжене слово».

Дідич З. Бути на землі Людьми /З. Дідич // Надслучанський вісник. – 2017. – 21 лют. – С.4.
Рецензія на книгу Б. Боровця «Загида».

Дідич З. У пам'яті і в серці / З. Дідич // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2016. - № 32/26 квіт./ - С. 4-5.

Рец. на Боровець Б. У пам'яті і в серці : есеї, листування / Б. Боровець. - Рівне : Волинські обереги. 2015. - 272 с.

Кондратюк А. А то якась Причина, що Бориса Тимофійовича сьогодні ще нема на роботі / А. Кондратюк // Голос України. – 2009. – 4 квіт. – С. 13.

Кондратюк А. Любов завжди винагороджується (Навіяне після прочитання книги Бориса Боровця «Михайло Яцковський...») / А. Кондратюк // Надслучанський вісник. – 2013. – 13 серп. – С.4.

Куц А. Денники просвітянки / А. Куц // Надслучанський вісник. – 2022. – 15 верес. – С. 3.

В Рівненській обласній універсальній науковій бібліотеці відбулося нагородження переможців 12-го обласного конкурсу «Краща книга Рівненщини – 2022», серед нагороджених Борис Боровець.

Лимич А. Обличчя місцевої літератури / А. Лимич // Вісті Рівненщини. – 2007. – 23 листоп. – С. 12.

В обласній державній бібліотеці пройшла презентація книжок прозаїка В. Мазаного «Тінь павука» і поета Б. Боровця «Поліття».

Марцинюк Т. Заради майбутнього без загляд : реалістично-натуралістичні аспекти роману-мозаїки Бориса Боровця «Загледа» / Т. Марцинюк // Надслучанський вісник. – 2017. – 7 лют. – С. 6.

Рец. на кн. : Боровець Б. Загледа : роман-мозаїка / Б. Боровець. – Рівне : Азалія, 2016. – 328 с.

Осейчук О. Роздуми над книгою Бориса Боровця "Завія" / О. Осейчук // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2019. - № 1/3 січ./ - С. 7.

Про нову книгу Бориса Боровця "Завія", роздуми та враження від змісту

Осейчук О. Роздуми над романом "Омана" Бориса Боровця / О. Осейчук // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2021. - № 9/4 берез./ - С. 6.

Роздуми та враження від роману Бориса Боровця "Омана"

Романюк С. Книга-спомин «Талант, помножений на долю» / С. С. Романюк // Надслучанський вісник. – 2020. – 5 листоп. – С. 6.

Лимич А. Обличчя місцевої літератури / А. Лимич // Вісті Рівненщини. – 2007. – 23 листоп. – С. 12.

Павленко Р. Творчий вечір письменника-земляка / Р. Павленко // Надслучанський вісник. – 2009. – 14 лют. – С. 2.

В Рівненській обласній державній бібліотеці відбувся вечір, присвячений 60-річчю від дня народження письменника і журналіста, головного редактора районної газети «Надслучанський вісник» Б. Т. Боровця.

Рачок П. Співець поліського краю / П. Рачок // Надслучанський вісник : Березнівська районна газета. - 2023. - N 14/6 квіт./ - С. 6.

Про творчу зустріч з письменником Борисом Боровцем в Березнівській центральній міській бібліотеці, що в Рівненському районі.

Рачок П. Животворне сяйво "Дерманського світильника" / П. Рачок // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2014. - N 70/30 верес./ - С. 3.

Про нагородження письменника-земляка, головного редактора районної газети Б. Боровця обласною літературною премією імені Світочів та вручення золотої медалі української журналістики талановитій поетесі, заступнику головного редактора "Надслучанського вісника" Н. Ярмолюк

Рачок П. Натхнення черпає у рідному краї / П. Рачок // Надслучанський вісник. – 2014. – 11 листоп.

В читальному залі Березнівської районної бібліотеки відбулася презентація книг та шанування творчості місцевого літератора Б. Боровця.

Шевчук С. Утвердження земляка – етнічного поляка з українською душею (передслів'я) / С. Шевчук // Надслучанський вісник. – 2009. – 16 груд. – С. 6.

Ярмолюк Н. У срібнім сьайві прожитих літ / Н. Ярмолюк // Надслучанський вісник : громадсько-політична газета. - 2019. - № 6/7 лют./ - С. 8.

Працівники Березнівської центральної районної бібліотеки підготували добре відомому у районі письменнику і журналісту Борису Боровцю ювілейний вечір "У срібнім сьайві прожитих років"

Інтернет-ресурси

Боровець Борис Тимофійович [Електронний ресурс] // Вікіпедія – вільна енциклопедія : [сайт]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Боровець_Борис_Тимофійович (дата звернення 9.01.2024). – Назва з екрана.

Бендюг В. Рівненський обласний конкурс «Краща книга Рівненщини» : Краща поетична збірка [Електронний ресурс] / В. Бендюг // Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека : [сайт]. – Режим доступу: <http://libr.rv.ua/ua/virt/208/> (дата звернення 9.01.2024). – Назва з екрана.

У 2016 році у конкурсі «Краща книга Рівненщини» поетична збірка Бориса Боровця «65 на 65» була визнана кращим поетичним виданням.

Бендюг В. Своїх пісень я ще не виспівав... : віртуальна виставка [Електронний ресурс] / В. Бендюг // Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека : [сайт]. – Режим доступу: <http://libr.rv.ua/ua/virt/248/> (дата звернення 9.01.2024). – Назва з екрана.

Ярмольчук Р. М. Борис Тимофійович Боровець [Електронний ресурс] / Р. М. Ярмольчук // Березнівська бібліотека-філія для дітей : [сайт]. – Режим доступу: <http://bereznelib.rv.ua/others/kids/borovec.html> (дата звернення 9.01. 2024). – Назва з екрана.

Боровець Б. «Завія» (відеоподкаст) [Електронний ресурс] / Б. Боровець ; читає І. Усович // Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека : [сайт]. – Режим доступу: <http://libr.rv.ua/ua/news/4779/> (дата звернення 9.01. 2024). – Назва з екрана.

У срібнім сьайві прожитих років : біобібліографічний нарис до 70 річчя від дня народження Б. Т. Боровця [Електронний ресурс] // Березнівська міська публічна бібліотека : [сайт]. – Режим доступу: <http://bereznelib.rv.ua/files/boro70.pdf> (дата звернення 9.01. 2024). – Назва з екрана.

Боровець Б. 65 на 65 : поезії [Електронний ресурс] / Б. Боровець // DOCPLOYER : сайт. – Режим доступу: <https://docplayer.net/61007032-Boris-borovec-65-na-65-poeziyi.html> (дата звернення 9.01. 2024). – Назва з екрана.

Боровець Б. Омана : відеоподкаст (уривок з роману) / Б. Боровець ; читає Н. Войтович. [Електронний ресурс] // Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека : [сайт]. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=DJGmQKnF6_Q (дата звернення 9.01. 2024). – Назва з екрана.

Ювілейний вечір місцевого письменника Бориса Боровця [Електронний ресурс]/ ТРК Березне // YouTubeua : сайт. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=fs6_TThbVnc (дата звернення 9.01. 2024). – Назва з екрана.

Зміст

1. Біографічна довідка	5
2. Про те, що у серці визрівало роками	5
3. Сповідь серця	9
4. Роздуми над книгою Бориса Боровця «Завія»	10
5. Роздуми над романом «Омана» Бориса Боровця	14
6. Твори Бориса Боровця. Поетичні збірки	19
7. Повісті	20
8. Романи	21
9. Літературні портрети	21
10. Твори видані у співавторстві	22
11. Драматичні твори	22
12. Література про життя та творчість	27
13. Інтернет-ресурси	30

